"Procesinnovatie cruciaal om te kunnen versnellen"

Fried Kaanen

DGA Bosch Scharnieren

Tjeuvo Verhoeven

DGA Verhoeven Constructie

"Tijdens de economische recessie van 2008 tot 2013 heeft de sector het relatief goed gedaan. Mede omdat binnen de industrie de metaalsector stuurt op vakmanschap. Een belangrijk kenmerk voor de mkb-industriebedrijven. Daarnaast weet het mkb dicht bij haar klant te blijven. We zijn blijven opleiden in de sector, we hebben niemand naar huis gestuurd, maar vooral anticyclisch geïnvesteerd. De sector heeft in de magere jaren gewerkt aan versterking van het eigen vermogen dat nu weer wordt gebruikt voor benodigde vervolginvesteringen."

Tjeuvo Verhoeven is DGA van Verhoeven Constructie in Zevenbergen, een derde generatie familiebedrijf. Verhoeven Constructie is gericht op de petrochemische industrie en levert producten aan technische dienstverleners, zoals Visser & Smit Hanab en Engie. Het bedrijf telt 16 mensen en is daarmee groter dan het gemiddelde lidbedrijf van de Metaalunie. Binnen Koninklijke Metaalunie is Tjeuvo dagelijks bestuurslid en voorzitter van commissie ondernemerszaken. Fried Kaanen is DGA van Bosch Scharnieren, een producent van maatwerk scharnieren voor de Europese industrie, dat 25 medewerkers telt. Bosch Scharnieren richt zich als specialist op een nichemarkt en levert aan zowel kleine als grote bedrijven in heel West-Europa. Fried is voorzitter van de Metaalunie en vicevoorzitter van MKB Nederland.

Beide ondernemers delen de bredere zorgen die heersen over de mate waarin het onderwijs aansluiting vindt bij bestaande en toekomstige eisen die de arbeidsmarkt stelt. "Er blijft een roep om technisch geschoolde mensen en tegelijkertijd zie je ook een verschuiving naar

multi-inzetbaarheid", aldus Kaanen. "We zoeken dus meer naar 'CNC- geschoolden'. Dat zijn mensen die computergestuurde machines kunnen bedienen en programmeren, maar ook kennis hebben van het proces waarbinnen deze machines opereren. Dat betekent mijns inziens dat er ook een schone taak ligt voor ons als mkb'ers, om onszelf aantrekkelijk te maken voor jonge mensen en dat samen met het onderwijs te doen."

Om te komen tot innovatieversnelling in de maakindustrie is het programma Smart Industry opgezet. De uitdaging die daaruit volgt, is om bedrijven in de toeleveringsketen aan grote ondernemingen mee te laten komen in de benodigde snelheid van vernieuwing. "Dat zijn met name mkb-bedrijven", vertelt Verhoeven. "Koninklijke Metaalunie heeft een onderzoek laten uitvoeren waarin zij meer aandacht vraagt voor procesinnovatie. Mkb-bedrijven zullen mee moeten in de productiviteitsverhoging om de voorsprong van Nederland als betrokken ondernemingen gezamenlijk te kunnen behouden. En dat wordt vooral gerealiseerd door procesinnovatie. Voor een aantal mkb-bedrijven lijkt dit nog een ver-van-mijn-bedshow. Logisch, aangezien veel ondernemers bezig zijn met de orders en oplossingen voor de klantvraag van vandaag. De dagelijkse bedrijfsvoering vergt veel en de vraag is of er nog voldoende mentale ruimte en energie is om over de dag van morgen na te denken." Kaanen vult aan: "Daarbij is wel wat begeleiding welkom. En dan kom je automatisch bij de brancheorganisaties terecht. Er moet een vertaalslag plaatsvinden van het hogere begrip innovatie naar de praktische uitwerking voor de ondernemer. Daarnaast ben ik van mening dat we collectief lang koers moeten houden – het besef sijpelt langzaam door, dus tijd is een belangrijke factor. We moeten het praktisch houden, een concrete vertaalslag maken van het beleid om het te laten landen bij de dagelijkse praktijk in de regio, bij de bedrijven waar het echt moet gebeuren!"

Met name in de petrochemische industrie ziet Verhoeven klanten steeds meer schuiven naar projectmanagementbureaus. Daarbij dreigt de kennis bij klanten over producten en systemen steeds meer weg te lekken. Verhoeven: "Onze klanten verwachten en bestellen meer dienstverlenende activiteiten, omdat zij zichzelf in toenemende mate richten op het

"Er moet een vertaalslag plaatsvinden van het hogere begrip innovatie naar de praktische uitwerking voor de ondernemer."

projectmanagement. Zie het als een groot netwerk, binnenin zitten de grote fabrieken, daaromheen een paar grote hoofdaannemers, aangevuld met een hele groep onderaannemers met zeer specifieke kennis". Kaanen vult aan: "Een andere uitdaging is dat de vraag sterk teruggaat naar kleine bestellingen en een zeer korte levertijd. De risico's voor de grote fabrieken zijn te groot, korte levertijden zijn cruciaal. Voor het mkb in de toeleveringsketen betekent dit dat je een prima boterham kunt verdienen, mits je in staat bent om →

productiviteitsstijging te realiseren. Procesinnovatie is daarbij cruciaal. De eindvraag wordt generieker, dat is inherent aan ketenregisseurs en naarmate je verder in de keten gaat naar de toeleveranciers, wordt het steeds specialistischer. En die trend is nog lang niet over."

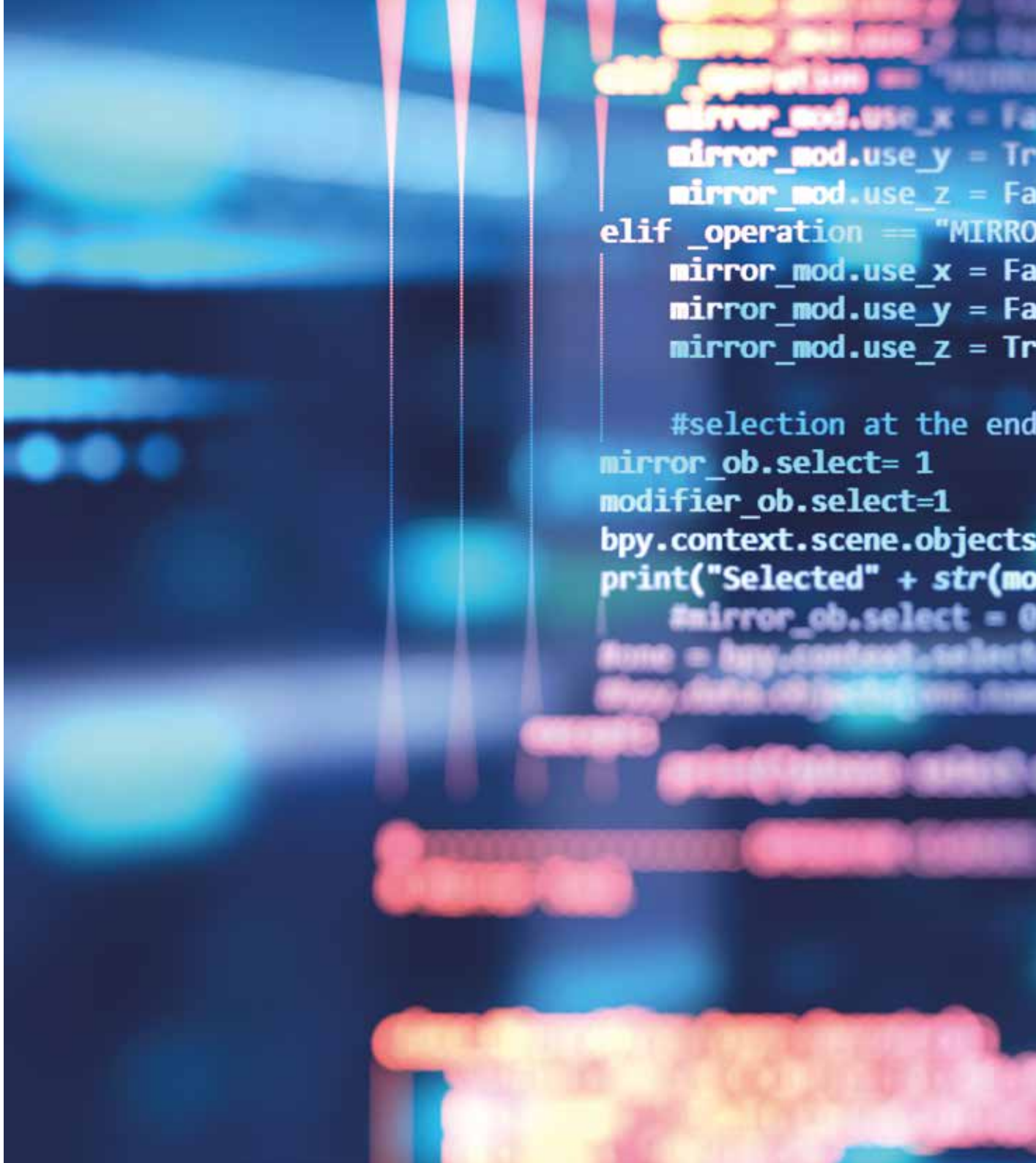

achmea